

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԾՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ԳՆԱՐԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ՌԵԿՏՈՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ

Ա.Վ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

2024թ.

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
/2024-2025 ուս.տարվա/

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

Ը.00.03 - «ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ, ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ» («Կառավարչական
հաշվառում և աուդիտ») ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

1. Արտադրանքի ինքնարժեքի էությունը և նշանակությունը:
2. Արտադրանքի ինքնարժեքի ձևավորման համակարգերը և դրանց համեմատական գնահատումը:
3. Ուղղակի նյութական ծախսումների փոփոխության վրա ազդող գործոնների վերլուծությունը:
4. Ուղղակի աշխատանքային ծախսումների վերլուծությունը:
5. Անուղղակի արտադրական ծախսումների վերլուծությունը:
6. Կառավարչական և ֆինանսական հաշվառման նմանությունների և տարբերությունների վերլուծությունը և փոխադարձ կապը:
7. Կառավարչական հաշվառման նպատակը, տեղեկատվության օգտագործողները:
8. Կառավարչական հաշվառման կողմից ներկայացվող տեղեկատվության բովանդակությունը, հաշվետվությունների պարբերականությունը:
9. Կառավարչական հաշվառման տեղեկատվական շրջանակները վերահսկողության և պլանավորման համակարգում:
10. Արտադրական ծախսումների սինթետիկ հաշվառման ընդհանուր մեխանիզմը:
11. Ըստ պրոցեսի արտադրանքի ինքնարժեքի կալկուլյացիայի էությունը:
12. Լրիվ ծախսումներով հաշվառման համակարգի հիմնական բնութագիրը:
13. Ոչ լրիվ ծախսումներով հաշվառման համակարգի հիմնական բնութագիրը:
14. Արտադրական ծախսումների և տնտեսական ծախսերի էությունը և հաշվառման առանձնահատկությունները:
15. Կառավարչական հաշվառման հաշիվների դասի ֆունկցիոնալ նշանակությունը:
16. Ուղղակի արտադրական ծախսումների հաշվառումն ու բաշխումը:

ՄԱՅՆԱԳԻՏԱԾՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

17. Ուղղակի նյութական ծախսումների հաշվառումը: Ծախսված նյութերի գնահատման մեթոդները: Արտադրական թափոնների հաշվառումը:
18. Աուդիտի տեսակների դասակարգումը:
19. Ներքին աուդիտի ծառայության հիմնական գործառույթները և խնդիրները:
20. Ֆինանսական վերահսկողության համակարգի տարրերը:
21. Աուդիտի և վերստուգման համեմատական բնութագիրը:
22. Աուդիտորական գործունեության մասին նորմատիվ իրավական ակտերի բնութագիրը:
23. Աուդիտորների որակավորման կարգը:
24. Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզավորման կարգը:
25. Աուդիտորի և պատվիրատուի իրավունքների ու պարտականությունների կանոնակարգումը:
26. Աուդիտ իրականացնող անձի իրավունքներն ու պարտականությունները:
27. Աուդիտի ենթարկվող անձի իրավունքներն ու պարտականությունները:
28. Աուդիտորի կողմից պատվիրատու կազմակերպության ընտրության չափանիշները:
29. Պատվիրատու կազմակերպության գործունեության գնահատման ուղղությունները:
30. Պատվիրատուի կողմից աուդիտորական կազմակերպության ընտրության չափանիշները:
31. Աուդիտորական և պատվիրատու կազմակերպությունների հարաբերությունների բնույթը:
32. Աուդիտորի կողմից պատվիրատուին ներկայացվող նամակ-պարտավորագրի նշանակությունը:
33. Աուդիտորական պայմանագրի բովանդակությունը:
34. Աուդիտի ռազմավարության բաղկացուցիչ տարրերը:
35. Աուդիտի ծրագրի կազմումը և դրա բաղկացուցիչները:
36. Գործիմացության գնահատումը:
37. Էականության գնահատումը:
38. Հաշվապահական հաշվառման և ներքին վերահսկողության համակարգերի արդյունավետության գնահատումը:
39. Ներքին վերահսկողության համակարգի գնահատման ընթացակարգերը:
40. Աուդիտորական ընտրանքի մեթոդները:
41. Ընտրանքային ռիսկի մակարդակի գնահատումը:
42. Աուդիտորական ապացույցների նշանակությունը և դրանց ստացման աղբյուրներն ու ընթացակարգերը:
43. Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտված սխալները:
44. Աուդիտորական գործընթացի կազմակերպումը:

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԾՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ՀԱՆՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

45. Առաջնորդական գործընթացի փուլերը:
46. Նյութական ակտիվների օգտագործման վերլուծությունը:
47. Ոչ նյութական ակտիվների վերլուծությունը:
48. Պաշարների վերլուծությունը:
49. Դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունն ըստ դինամիկայի:
50. Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գործոնային վերլուծությունը:
51. Սեփական կապիտալի ձևավորման և օգտագործման վերլուծությունը:
52. Կանոնադրական կապիտալի ձևավորման և օգտագործման վերլուծությունը:
53. Ֆինանսական արդյունքների համակարգային վերլուծությունը:
54. Ոչ ընթացիկ ֆինանսական պարտավորությունների օգտագործման արդյունավետության վերլուծությունը:
55. Ընթացիկ ֆինանսական պարտավորությունների օգտագործման արդյունավետության վերլուծությունը:
56. Կրեդիտորական պարտքերի վերլուծությունն ըստ դինամիկայի:
57. Հաշվապահական հաշվեկշռի իրացվելիության վերլուծությունը:
58. Ակտիվների իրացվելիությունը վերլուծությունը:
59. Ակտիվների շահութաբերությունը բնութագրող ցուցանիշները և դրանց վերլուծությունը:
60. Սեփական կապիտալի շահութաբերության բարձրացման ուղիները:
61. Ներդրումային կապիտալի շահութաբերությունը բնութագրող ցուցանիշները և դրանց վերլուծությունը:
62. Ոչ ընթացիկ ակտիվների շրջանառելիության վրա ազդող գործոնների վերլուծությունը:
63. Ընթացիկ ակտիվների շրջանառելիության վրա ազդող գործոնների վերլուծությունը:
64. Կազմակերպության պասիվների կառուցվածքային վերլուծությունը:
65. Ֆինանսական անկախության վերլուծությունը:
66. Ֆինանսական կախվածության վերլուծությունը:
67. Ֆինանսական ռիսկի փոփոխության վրա ազդող գործոնների վերլուծությունը:
68. Գործառնաֆինանսական լծակի վերլուծությունը:
69. Սեփական ընթացիկ ակտիվների վերլուծությունը:
70. Սեփական ընթացիկ ակտիվներով ապահովվածության վերլուծությունը:
71. Սեփական աղբյուրներով պաշարների ապահովվածության վերլուծությունը:
72. Կազմակերպության ակտիվների կառուցվածքային վերլուծությունը:
73. Սեփական կապիտալի շարժունակության վերլուծությունը:
74. Ֆինանսական իրադրության վերլուծությունը:
75. Կայուն ֆինանսական իրադրության վերլուծությունը:
76. Անկայուն ֆինանսական իրադրության վերլուծությունը:

ՄԱՅՆԱԳԻՏԱԾՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ՀԱՆՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

77. Ճգնաժամային ֆինանսական իրադրության վերլուծությունը:
78. Ֆինանսական դրության կարճաժամկետ կանխատեսումը:
79. Ֆինանսական դրության ամփոփ վերլուծությունը:
80. Կազմակերպության ֆինանսական դրության բարելավման գծով պահուստների վերլուծությունը:
81. Սեփական ընթացիկ ակտիվների պահանջարկի հեռանկարային վերլուծությունը և կանխատեսման եղանակները:
82. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության կանխատեսումը:
83. Հաշվապահական հաշվեկշռի կանխատեսումը տարբեր եղանակներով: Հեռանկարային վճարունակության վերլուծությունը:
84. Կառավարչական վերլուծության կազմակերպումը:
85. Վերլուծական աշխատանքների կատարման հիմնական փուլերը:
86. Կառավարչական վերլուծության տեղեկատվական ապահովվածությունը:
87. Կառավարչական հաշվետվությունների կազմը և բովանդակությունը:
88. Կառավարչական որոշումները և վերլուծության տեսակները:
89. Օպերատիվ կառավարչական վերլուծությունը և մարտավարական որոշումների ընդունումը:
90. Օպերատիվ վերլուծության խնդիրները:
91. Վճարունակության օպերատիվ գնահատումը:
92. Ընթացիկ կառավարչական վերլուծությունը և գործառնական որոշումների ընդունումը:
93. Ընթացիկ վերլուծության խնդիրները, օբյեկտները և եղանակները
94. Ֆինանսական արդյունքների ընթացիկ վերլուծությունը:
95. Հեռանկարային կառավարչական վերլուծությունը և ռազմավարական որոշումների ընդունումը:
96. Հեռանկարային վերլուծության խնդիրները և եղանակները:

Գրականության ցանկ

1. ՀՀ օրենքը աուդիտորական գործունեության մասին Ընդունված է 2019 թվականի դեկտեմբերի 4-ին:
2. Աուդիտի և որակի վերահսկողության միջազգային ստանդարտներ:
3. Գրիգորյան Լ.Հ. Աուդիտ: Ուսումնական ձեռնարկ Եր.: Տնտեսագետ. 2016-394 էջ:
4. Գրիգորյան Լ.Հ. Կազմակերպությունների տնտեսական և ֆինանսական ռիսկերի գնահատում: Մենագր. Եր.: Հեղինակային հրատարակություն 2017.-436 էջ:
5. Գրիգորյան Լ.Հ., Ճուղուրյան Ա. Գ., Կառավարչական հաշվառում, ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, Տնտեսագետ 2022թ., 152 էջ:
6. Գրիգորյան Լ.Հ., Բայադյան Ա.Ա. Գործառնական աուդիտ, Հեղին. հրատ., Երևան 2021թ.:

ԱՄՏԱԳԻՏԱԹՈՒՄ • ՓՈՐՁ • ՀԱՆՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

7. Գրիգորյան Լ.Հ., Միրզոյան Ն. Կազմակերպությունների ֆինանսական վերլուծություն և վարկանշում: Ուսումնական ձեռնարկ Եր.: Տնտեսագետ. 2018-156 էջ:
8. Ճուղուրյան Ա.Գ., Գրիգորյան Լ.Հ., Ֆինանսական վերլուծություն և որոշումների կայացում, ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, Տնտեսագետ 2023թ., 190 էջ:
9. Ճուղուրյան Ա.Գ., Գրիգորյան Լ.Հ., Արաքյան Գ.Գ., Աուդիտ, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Երևան, Հյուսիսափայլ 2023թ., 170 էջ:
10. Ղազարյան Ս.Ծ Աուդիտի իրավիճակային խնդիրների և թեստերի ժողովածու.- Եր.: Տնտեսագետ 2012. -186 էջ:
11. Սարգսյան Ա.Զ., Առաքելյան Կ.Ա. Տնտեսական գործունեության վերլուծություն Ուսումնական ձեռնարկ Եր.: Տնտեսագետ. 2005թ.:
12. Ерофеева В.А., Пискунов В.А., Битюкова Т.А. Аудит: учеб. посо-бие.- 2-е изд., перераб. и доп.-М.Из-дтво Юрайт; Высшее образование, 2010- 638 с.
13. Иванова И.Л., Бобилева А.С. Анализ финансовой отчетности. (учебное пособие), Кнорус, 2019.
14. CIA Part 1 Essentials of Internal Accounting- 2022: Certified Internal Auditor-2022.
15. Drury C. Management and cost accounting 11th edition CENGAGE Learning, UK, 2021.
16. AICPA, Auditing and Accounting Guide, not for Profit Entities, 2019.
17. Alvin A. Arens and Randal J. Elder, Auditing and assurance services, 2013.
18. Ray H., Garrison, Managerial Accounting. D.B.A. CPA, Eric W. Noreen, 2019, 803 p.
19. Ronald F.Duska, Brenda Shay Duska, Kenneth Wm.Kury, Accounting Ethics 2018.

Հաստատվել է կառավարչական հաշվառման և աուդիտի ամբիոնի 2024թ. փետրվարի 29 -ի № 8 նիստում:

Կառավարչական հաշվառման և աուդիտի

ամբիոնի վարիչ

Լ.Հ. Գրիգորյան